

जो फिल्मी बर्क है वह तमाम संसार में प्रसिद्ध है। वह बहुत बढ़िया कला का नमूना है और उसको बनाने वाले वह साधारण सुनार लोग हैं। लेकिन इस बिल के कारण उन लोगों का घंघा चौपट हो जायगा। सारे देश में जो इस तरह के स्वर्णकार हैं उन की सारी वह उत्कृष्ट कला व कारीगरी खत्म हो जायगी। हम को लगता है कि वित्त मंत्री जी को कला के प्रति कोई रुचि नहीं है, कोई अनुराग नहीं है। हम देखते हैं कि उन के द्वारा एक तरफ तो सम्पत्ति को बढ़ाते जाने की जो प्रवृत्ति छाई है उस को वह खत्म करने के लिए कुछ नहीं कर रहे हैं दूसरी तरफ वह इन सुनार बेचारों को अपना शिकार बना रहे हैं। जो वास्तव में इस घंघे के कारीगर हैं और अच्छे कलाकार हैं उनकी कला को वह खत्म कर रहे हैं। इन्हीं सब कारणों से मैं बिल का जोरदार शब्दों में विरोध करना चाहता हूँ। इसके द्वारा लाखों की तादाद में सुनार लोग बेकार हो जायेंगे उन का सारा काम घंघा खत्म हो जायगा। अभी भी समय है कि वित्त मंत्री महोदय ठंडे दिल से इन सारी बातों के ऊपर सोचें और अपने इस बिल को वापिस ले लें। इतना ही कह कर मैं बिल का विरोध करता हूँ।

SHRIMATI SHARDA MUKERJEE (Ratnagiri) : Many members who have spoken before me have expressed their concern over the unemployment of the goldsmiths. I join them. I would also like to point out that while all sides of the House will, I think, agree that the country is facing a very severe economic crisis and that every effort must be expended to see that there is no further drain of foreign exchange, we also equally feel anxiety about the implementation of the legislation before us.

I would like to quote from the same report that Shri Dandeker quoted from the report of the Informal Group on Gold Control, given as far as I know, in 1963.

SHRI N. DANDEKER : The 1963 report is different from the 1966 report.

SHRIMATI SHARDA MUKERJEE : This has got no date on it. I think it is the 1963 report.

MR. DEPUTY-SPEAKER : She may resume her speech tomorrow. We shall now take up the Motion scheduled for discussion at 5.30 p.m.

17.28 hrs.

MOTION RE: MODIFICATIONS TO INCOME-TAX (SECOND AMENDMENT) RULES, 1968

MR. DEPUTY-SPEAKER : We have half an hour for this. Time will have to be distributed. Ten minutes for the mover; ten minutes will be taken for reply.

SHRI S. S. KOTHARI (Mandlaur) : I beg to move :

"This House resolves that in pursuance of section 296 of the Income-Tax Act, 1961, the following modifications be made in the Income-Tax (Second Amendment) Rules, 1968, published in the Gazette of India by Notification No. S.O. 1112, dated the 18th March, 1968 and laid on the Table on the 1st April, 1968, namely :—

(1) in rule 2, in the proposed rule 11A, for '33-1/3 per cent.' substitute '50 per cent';

(2) in rule 2, in the proposed rule 11A, for 'Rs. 20,000' substitute 'Rs. 25,000';

(3) in rule 5, in the proposed rule 19A, after sub-rule (5), the following be added namely:—

'(6) The resultant sum of capital employed as on the first day of the computation period, determined under this rule, shall be increased by—

(i) The average cost of the fixed assets (including ships) acquired during the computation period; and

[Shri S. S. Kothari]

(ii) one-half of the net profits after taxes for the computation period :

Provided that if losses have been incurred during such period, one-half of such losses shall be deducted from the aforesaid resultant sum of capital employed.

(7) In this rule, 'average cost' in relation to any asset means such proportion of the actual cost thereof as the number of days of the computation period during which such asset is used in the business bears to the total number of the days comprised in the said period.

This House recommends to Rajya Sabha that Rajya Sabha do concur in this resolution."

I would like first to deal with the second part of the Motion which is of greater importance. Sec. 80J of the Income-tax Act provides that the profit of a new industrial undertaking upto 6 per cent per annum on the capital employed shall not be taxable for a period of five years. The object of this section is to stimulate capital formation in the economy and also formation of new undertakings, hotels, acquisition of ships etc. The base for the calculation of the 6 per cent is the capital employed during the relevant previous year. The previous year, in simple terms, is just the accounting year. What the Act contemplates what this section contemplates, is that the capital employed during the accounting year shall be the base for calculation of the 6 per cent. But the rules as framed provide that only the capital employed at the beginning of the year shall be taken into account. It follows that if any assets had been added during the year, if ships had been purchased in the relevant year or any additions had been made to the hotels during the year, they shall not form part of the capital employed. It means that the base would be eroded and if the base is eroded, the amount of tax-free profits to which the industry is legitimately entitled according to law

passed by Parliament would be reduced. That means that the industry would be getting a lesser amount than what was actually intended by law. In the rules as they existed prior to this amendment, the provision was that the capital employed during the year shall be computed by including the value of the assets which had been added during the year also.

Besides, may I submit that as an industry functions, profits accrue and if profits accrue, the funds are enhanced and the capital employed also increases by that amount what is done usually? Profits are continuing to accrue throughout the year. In order to find the amount of profit to be added to the capital base or the capital employed, half the net profits which accrue during the year are to be included. If it is loss, the capital employed goes down legitimately. We have no objection to that. But it is necessary in all fairness and equity that half the amount of profit which accrues should be included. Here again, I submit that in the rules as they were existing, this was provided. It is difficult to understand why when the rules had been amended these two provisions should have been eliminated. I should deprecate particularly the tendency of the Central Board to take advantage of periodical amendments of law or rules to tilt the balance against the assessee and for small advantages to the State frame the rules in such a manner that the letter and spirit of the law are not observed. In this particular case, even the letter of the law is not observed, leave alone the spirit. That is why I had to bring in this motion. Besides, if the Central Board itself does not set high examples, how does it expect that the officers in the middle and the lower ranks would do justice to the people? Therefore I earnestly appeal to the Board and the Minister concerned to ensure that the Board acts in a manner which is fair and impartial, which helps people and gives them a fair deal, particularly when amendments to the rules or the law are effected. The earlier part of

my motion concerns authors, playwrights, artists, musicians and actors. I submit that it would be a sad day for democracy if intellectuals and artists are not dealt with by society liberally and fairly. Modern tax laws weigh heavily upon them. With the heavy progression in taxation, the greater part of their income in the higher brackets is absorbed by the State. These persons have a fluctuating income. In certain years considerable income accrues to them. In other years, they may not have that much of income. Particularly in the case of actors, they have an active working life which extends to five or ten years and after that their income is reduced to a trickle. If taxation absorbs or mops up the greater part of their income during their active working life, the consequence would be that they would probably have to starve during their old-age. Therefore, it is necessary that they should be liberally dealt with. If the amendments that I have suggested are accepted, it would mean that they would be entitled to higher exemption limits in respect of the qualifying amount which accrues on account of the life insurance premium paid by them. If they insure more and they pay higher amounts, it means that their tax will be reduced and the savings would be greater and, may I submit, that tax evasion would also go down? That is a very important point.

I have always on a number of occasions on the floor of the House unequivocally condemned evasion of tax. It should be strictly dealt with. There can be no two opinions on this score. But it is necessary that the tax laws should be fair, just and equitable. They should be such that society feels happy and can stand up and say, "Here is a just and fair and equitable tax structure and let us obey all the laws." But basically, if the laws are not just or if they appear to be oppressive, the consequence is that in the eyes of the people tax evasion acquires a certain degree of respectability and unfortunately that is

exactly what has happened in this country. Most unfortunately that is something which cannot be checked. But efforts should be made to render tax laws equitable. The Government should also bring about a modification in the income-tax law itself, namely, to the provisions in section 80C, whereby higher exemption limits are provided for actors, musicians and others as it was in the earlier Acts, that is, prior to the amendment which was passed about two years ago, when they were treated in a preferential manner. But the advantage which was given to this class of people has been taken away and according to the law as it stands at present, there is no distinction between ordinary individuals and others, that is, authors, actors and the like. Therefore, I would suggest that the amendments that I have put forward should be accepted, and differential treatment should be accorded to this class of people. I would also emphasise what I have stated earlier in respect of the computation of capital employed; this should also be considered for acceptance because it is most fair and equitable.

One word more and I have done. My hon. friend Shri Dar has given another motion which seeks to reduce the relief in respect of insurance policies taken out prior to 1st March, 1964, by authors, artists and musicians. In my opinion, this is a retrograde step. I would request him to try to appreciate the important role of intellectuals and artists in our free, modern society.

श्री अब्दुल गनी दार (गुड़गांव) : मैंने बड़े ही ध्यान से अपने सीनियर. मैम्बर कोठारी साहब को सिफारिश को सुना है। मैं ऐसा महसूस करता हूँ कि आज वक्त आ गया है जबकि हमको स्पेड को स्पेड कहना चाहिये। इस वक्त भारत में तीन तरह के लोग हैं जो जिन्दगी का लुत्फ उठा रहे हैं। एक वे हैं जो इस वक्त हकूमत में हैं और उनके रिश्तेदार। दूसरे वे हैं जो

यहां के पांच बड़े बड़े राजा हैं, टाटा, बिड़ला, सिंधानिया, जैन ग्रुप और इस तरह का एक आघ और ग्रुप। तीसरे वे हैं जिन के लिए मेरे भाई कोठारी साहब जिनको कांफ़ी दिल-चस्पी है और होनी भी चाहिये। वह हैं कलाकार, वह हैं अदाकार और वह हैं भुसन्ने, लिखने वाले, लिखाड़ी...

एक माननीय सदस्य : और चौथे हैं विदेशी गुणों।

श्री अम्बुल गनी दार : वह भी हो सकते हैं लेकिन उन का तजर्बा मुझे इतना नहीं, इसलिए मैंने उन का जिक्र नहीं किया।

मैं अर्ज करना चाहता हूँ कि इस वक्त दो तरह से मुल्क चल सकता है। एक यह कि फिर से भगवान राम का ख्याल आये और रामराज्य आये, हर शकस ईमानदारी के साथ अपनी जो उस पर जिम्मेदारी है देश के लिए, टैक्स की सूरत में हो, किसी और सूरत में हो, वह पूरे तौर पर उस का इकरार करे। कल मुझे दुख हुआ जब मेरे मोहतरिम भाई मोरारजी की टीका टिप्पणी हो रही थी, अगर मैं उन की जगह होता तो आज जो उन्होंने यह कहा कि आप मुश्रीम कोर्ट में जाओ, वह कहते कि मैं अपना कान्डक्ट मुश्रीम कोर्ट के चीफ़ जस्टिस के हवाले करता हूँ, अगर वह मुझ को समझेंगे कि मेरा यह फ़ेल काबिले तारीफ़ नहीं और यह इतनी बड़ी पदवी पर होते हुए यह कान्डक्ट जो था प्राइवेट सेक्रेटरी बनाने का वह गलत था तो वह खुद बख़ुद रिजाइन कर देते। लेकिन वह हमेशा सबक देते हैं दूसरों को। मेरा कहने का मतलब यह था कि इस वक्त देश में बदनसीबी से आम रास्ता पड़ गया जिस को कहते हैं कि हर चीज को छिपा दो। हमारे कुछ भाइयों ने सोने की बाबत कहा है कि किस तरह से वह नीचे चला गया और किस तरह से वजीरों के अजीजों अकारिब इस में शामिल हैं। 1956 में और 57 में हम ने मोरार जी भाई से जब यह पंजाब का दौरा कर रहे

थ तो हाथ जोड़ कर अर्ज किया कि जो लोग इस वक्त बरसरे इकतदार हैं उन के बेटे सोने की स्मगलिंग करते हैं। यह हम से खफ़ा हो गए और बार बार यहां कहा गया कि यह लोग गलत कहते हैं। तो जो स्मगलिंग करते थे आखिर तो स्मगलिंग का पता चलना ही था। वह स्मगलिंग का पता कभी छिप नहीं सकता था तो ऐसा दास कमीशन ने फ़ैसला किया कि मोरार जी भाई और पूज्य पंडित जवाहर लाल नेहरू घोखे में रहे...

उपाध्यक्ष महोदय : दार साहब, गोल्ड कंट्रोल आर्डर अंडर डिस्कशन नहीं है।

श्री अम्बुल गनी दार : मैं गोल्ड कंट्रोल में नहीं जा रहा हूँ। उस में इनकम टैक्स का रुपया बचाते हैं, इनकम टैक्स के साथ घोखा होता है।

म यह कह रहा था कि मैं कोठारी भाई से बिस्कुल इतफ़ाक कर लेता अगर अदाकार, अगर कलाकार, अगर लिखाड़िये अपनी ब्यामदनी पूरे तौर पर सरकार के सामने रखते कि उन्होंने कितना रुपया लिया, वह कितना लेते हैं, ऐग्रीमेंट कितना होता है, इस में अगर कोठारी भाई जायेंगे तो उन को मालूम होगा, उन के बढ़ापे में कोई तकलीफ़ उन को होने वाली नहीं है क्योंकि 1 लाख रुपया लेते हैं तो 5 हजार रुपये का ऐग्रीमेंट करते हैं। तो 95 हजार तो उन के पास रहने वाला है। चाहे मोरार जी भाई हों, चाहे चव्हाण साहब हों, चाहे इन्दिरा बहन हों, वह उस से निकाल नहीं सकते। इसलिए मेरे दिल में उन कलाकारों, उन अदाकारों, लिखाड़ियों की बड़ी इज्जत होते हुए भी मैं यह कहना चाहता हूँ कि इस वक्त देश की स्थिति ऐसी हो गई है, आप जानते हैं, कई बार यह सवाल उठाया गया कि हमारी सरकार कुछ इन्सेन्टिव देती है, इन्सेन्टिव का ऐसा है, ऊलेन टाप्स बाहर से 4 रुपये में आती है, 8 रुपये उस पर खर्च आता है। 12 रुपये कुल होते हैं।

कंट्रोल बांध रखा है साढ़े 12 रुपये 13 रुपये और 26 से 30 में पर पींड वह विकती है। न उस पर इनकम टैक्स होता है न सेल्स टैक्स होता है। इसलिए रोना किस का रोया जाय और मैं कैसे कहूँ ? तभी मैं पीछे की तरफ गया। कोठारी भाई आगे की तरफ चलना चाहते हैं। मैं जो पहले था उस की तरफ भाग रहा हूँ। क्यों भाग रहा हूँ ? मेरे दिन मैं ईमानदारी से ऐसा ध्याल आ गया है कि आज यह हो सकता है कि कुछ भाई ऐसे हों जो अपने आप अपनी आमदनी का पूरा पूरा पता देते हों कि इतनी हमारी आमदनी होती है इसलिए इतनी हम को छूट मिलनी चाहिए। इन्होंने सवा 33 परसेंट के बजाय 50 परसेंट कहा और 20 हजार के बजाय 32 हजार कहा। मैं ने उलटा कहा कि इस को कम किया जाय।

..... (व्यवधान) आप की घंटी बज रही है और मेरे दिल की घंटी भी बज रही है कि कुछ खरी खरी बातें इन से होनी चाहिए।

.... (व्यवधान) ... मेरा ध्याल है कि मैं तो अपने टाइम में ही हूँ। वैसे आप तो मालिक हैं और मालिकों को तो कुछ कह नहीं सकते।

कन आप के सामने यह बात आई। क्यों कहते हैं यह ? मैं ईमानदारी से यह चाहता हूँ कि यह इनकम टैक्स बिलकुल उबा दें तो बड़ा अच्छा हो। पहले कहते थे कि कान्ति भाई ने 63-64 में इतना दिया, 68 हजार दिया फिर 45 हजार दिया, फिर 43 हजार हुआ, फिर 14 हजार पर आ गए...

(व्यवधान) ... भाई, मेरे सवाल के जवाब में आया था, मझे पता है। आप जरा सन्न करिए, मैं उन पर चोट नहीं करता। मैं नहीं कहता कि 14 हजार उन्होंने बेइमानी कर के दिया या पहले उन्होंने बड़े फराखदिली से अपने को लुटाया। मैं यह कुछ नहीं कहता। मैं केस यह रख रहा हूँ... (व्यवधान) ... अरे, यह भी एक अदाकार हैं। एक नाटक यह भी खेल रहे हैं। एक नाटक वहाँ फिल्मों में हो

रहा है और एक नाटक हम यहाँ खेल रहे हैं। नाटक तो सब खेल रहे हैं इसलिए मैंने कोठारी भाई को सिर्फ एक तरह से चौकन्ना करने की कोशिश की है वरना मैं न लाता क्यों कि मैं कोठारी साहब को हमेशा अपने किए लीडर मानता हूँ इस माने में। लेकिन मैं लाया इसलिए कि यह तो सब कागज की कार्यवाइयाँ हैं। इनकम टैक्स का जो बही मतलब है, आप को डिप्टी स्पीकर साहब, क्या बतलाऊँ, जो शरीफ आदमी है, जिस वक्त इनकम टैक्स आफिसर के सामने जाकर बैठता है, वह कितना ही ईमानदार रहा हो, लेकिन जिस वक्त इनकम टैक्स आफिसर ने उस से कहा कि मैं जानता हूँ तुम किस तरह बेईमानी करते हो, तो वह तो उसी वक्त वहीं मर गया। जो शरीफ आदमी होता है, वह वहीं मर जाता है। लेकिन काश कि हमारे मोअजिब, सोहतरिम फाइनेंस मिनिस्टर इस बात की जांच करते कि क्या जो इनकम टैक्स यह लेते हैं इन से और जिस तरह यह लेते चले जा रहे हैं और जिस तरह यह जहाँ चाहते हैं छूट देते हैं इस से मुल्क की सन्नद को तरक्की मिलने वाली है या नहीं मिलने वाली है ? अगर वह इस को ठीक समझते हैं तो बड़ी खशी से करें, हम ताईद करेंगे।

इसलिए मेरी बड़ी अदब से अजं है कि कोठारी भाई अपनी इस तजवीज को वापस लें और इसलिए वापस लें कि जैसे इन को कहते हैं कि बिना सोचे समझे बिल नाते हैं, औरों को तो सुप्रीम कोर्ट का रास्ता दिखाते हैं लेकिन खुद जाते हुए डरते हैं, तो मैं कहता हूँ कि यह वापस ले लें, इन की नैया चलने दें, जैसे चल रही है, अंधी को बहरा खींच रहा है, बहरे को सुनाई नहीं देता है, अंधी को दिखाई नहीं देता है। जितने दिन हुकूमत चल रही है चलने दें, फिर यह हुकूमत तो जाने वाली है, जायगी। फिर जो फंसला कोठारी भाई करेंगे वह सही होगा।

[شری عبدالغنی ڈار] (گورڈاؤن) :
میں نے بڑے ہی دھیان سے اپنے سینئر
ممبر کوٹھاری صاحب کی سفارشات
کو سنا ہے۔ میں ایسا محسوس کرتا
ہوں کہ آج وقت آ گیا ہے جب کہ
ہم کو سپیڈ کو سپیڈ کہنا چاہئے۔
اس وقت بھارت میں تین طرح کے لوگ
ہیں جو زندگی کا لطف اٹھا رہے ہیں۔
ایک وہ ہیں جو اس وقت حکومت میں
ہیں اور ان کے رشتہ دار۔ دوسرے وہ
ہیں جو یہاں کے پانچ بڑے بڑے
راجا ہیں۔ ٹانا بڑلا۔ سنگھانیا۔
جین گروپ اور اس طرح کا ایک آدھ
اور گروپ۔ تیسرے وہ ہیں جن کے
لئے میرے بھائی کوٹھاری صاحب
کو کافی دلچسپی ہے اور ہونی
بھی چاہئے اور وہ ہیں کلاکار
وہ ہیں اداکار اور وہ ہیں مصنف
لکھنے والے لکھاڑی.....
ایک مانیہ سلسیہ۔ اور چوتھے ہیں
ودیش گرگے۔

شری عبدالغنی ڈار : وہ بھی ہو
ہو سکتے ہیں لیکن ان کا تجربہ مجھے
اتنا تو نہیں اس لئے میں نے ان کا
ذکر نہیں کیا۔

میں عرض کرنا چاہتا ہوں کہ
اس وقت دو طرح سے مالک چل سکتا
ہے۔ ایک یہ کہ پھر سے بھگوان
رام کا خیال آنے اور رام راجیہ آنے
ہر شخص ایمانداری کے ساتھ اپنی
جو اس پر ذمہ داری ہے دیش کے

لئے ٹیکس کی صورت میں ہو کسی
صورت میں ہو وہ ہڑے طور پر
اس کا اقرار کرے۔ کل مجھے دکھ
ہوا جب میرے محترم بھائی دوارر
جی کی ٹیکا ٹپنی ہو رہی تھی اگر
میں ان کی جگہ ہوتا تو آج جو
انہوں نے یہ کہا کہ آپ سوپریم
کورٹ میں جاؤ وہ کہتے کہ میں
اپنا کانڈکٹ سوپریم کورٹ کے
چیف جسٹس کے حوالے کرتا ہوں اگر
وہ مجھ کو سمجھینگے کہ میرا یہ
فعل قابل تعریف نہیں ہے اور یہ اتنی
بڑی پدوی پر ہوتے ہوئے یہ کانڈکٹ
جو تھا پرائیویٹ سیکریٹری بنانے کا
وہ غلط تھا تو وہ خود بخود ریٹائر
کر دیتے۔ لیکن وہ ہمیشہ سبق دیتے
ہیں دوسروں کو۔ میرا کہنے کا
مطلب یہ تھا کہ اس وقت دیش
میں بد نصیبی سے عام راستہ پڑ گیا
جس کو کہتے ہیں کہ ہر چیز کو
چھپا دو۔ ہمارے کچھ بھائیوں نے
سونے کی بابت کہا ہے کہ کس طرح
سے وہ نیچے چلا گیا اور کس طرح
سے وزیروں کے عزیزو اقارب اس میں
شامل ہیں۔ ۱۹۶۵ میں اور ۶۷ میں
ہم نے مورار جی بھائی سے جب یہ
پنجاب کا دورہ کر رہے تھے تو ہاتھ
جوڑ کر عرض کیا کہ جو لوگ اس
وقت برس اقتدار ہیں ان کے بیٹے سونے
کی سمگلنگ کرتے ہیں۔ یہ ہم سے
خفا ہو گئے اور بار بار یہ یہاں کہا
گیا کہ یہ لوگ غلط کہتے ہیں۔

تو جو سگنگ کرتے تھے آخر تو سگنگ کا پتا چلنا ہی تھا۔ وہ سگنگ کا پتا کبھی چھپ نہیں سکتا تھا۔ تو ایسا داس کمیشن نے فیصلہ کیا کہ مورار جی بھائی اور پوجیہ پنڈت جواہر لال نہرو دھوکھے میں رہے۔

اپادھیکش مہودئے : ڈار صاحب گولڈ کنٹرول آرڈر انڈرٹسکشن نہیں ہے۔

شری عبدالغنی ڈار : میں گولڈ کنٹرول میں نہیں جا رہا ہوں۔ اس میں انکم ٹیکس کا رویہ بچانے میں انکم ٹیکس کے ساتھ دھوکا ہوتا ہے۔

میں یہ کہہ رہا تھا کہ میں کوٹھاری بھائی سے بالکل اتفاق کر لیتا اگر اداکار، اگر کلاکار، اگر لکھاری اپنی آمدنی پورے طور پر سرکار کے سامنے رکھتے کہ انہوں نے کتنا روپیہ لیا وہ کتنا لیتے ہیں ایگریمنٹ کتنا ہوتا ہے اس میں اگر کوٹھاری بھائی جانینگے تو ان کو معلوم ہوگا ان کے بڑھاپے میں کوئی تکلیف ان کو ہونے والی نہیں ہے کیونکہ ایک لاکھ روپیہ لیتے ہیں تو ۵ ہزار روپیہ کا ایگریمنٹ کرتے ہیں۔ تو ۹ ہزار تو ان کے پاس رہنے والا ہے۔ چاہے مورار جی بھائی ہوں چاہے چوہان صاحب ہوں

چاہے اندرا بہن ہوں وہ ان سے نکال نہیں سکتے۔ اس لئے میرے دل میں ان کلاکاروں اور اداکاروں لکھاڑیوں کی بڑی عزت ہوتے ہوئے بھی میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ اس وقت دیش کی استہتی ایسی ہو گئی ہے آپ جانتے ہیں۔ کئی بار یہ سوال اٹھایا گیا کہ ہماری سرکار کچھ انسینٹو دیتی ہے انسینٹو کا ایسا ہے اولین ٹاپس باہر سے ۴ روپیہ میں آتی ہے ۸ روپیہ اس پر خرچا آتا ہے۔ ۱۲ روپیہ کل ہوتے ہیں۔ کنٹرول باندھ رکھا ہے ساڑھے بارہ روپیہ ۱۳ روپیہ اور ۲۶ سے ۳۰ میں پر پونڈ وہ بکتی ہے۔ نہ اس پر انکم ٹیکس ہوتا ہے نہ سیلز ٹیکس ہوتا ہے۔ اور اس لئے رونا کس کا رویا جائے۔ اور میں کیسے کہوں۔ تبھی میں پیچھے کی طرف گیا۔ کوٹھاری بھائی آگے کی طرف چلنا چاہتے ہیں۔ میں جو پہلے تھا اس کی طرف بھاگ رہا ہوں۔ کیوں بھاگ رہا ہوں۔ میرے دل میں ایمانداری سے ایسا خیال آ گیا ہے کہ آج یہ ہو سکتا ہے کہ کچھ بھائی ایسے ہوں جو اپنے آپ اپنی آمدنی کا پورا پورا پتہ دیتے ہوں کہ اتنی ہماری آمدنی ہوتی ہے اس لئے اتنی ہم کو چھوٹ ملنی چاہئے۔ انہوں نے سوا ۳۳ پرسینٹ کے بجائے ۵۰ پرسینٹ کہا اور ۲۰ ہزار کے بجائے ۳۲ ہزار کہا۔ میں نے الٹا کہا کہ اس کو کم کیا جائے (ویودھان)۔

[شری عبد الغنی ڈار]

کی گھنٹی بج رہی ہے اور میرے دل کی گھنٹی بھی بج رہی ہے کہ کچھ کھری کھری باتیں ان سے ہونی چاہئیں۔ . . . . (ویوودھان) میرا خیال ہے ہے کہ میں تو اپنے ٹائم میں ہی ہوں۔ ویسے آپ مالک ہیں اور مالکوں کو تو کچھ کہہ نہیں سکتے۔

کل آپ کے سامنے یہ بات آئی۔ کیوں کہتے ہیں یہ۔ میں ایمانداری سے یہ چاہتا ہوں کہ یہ انکم ٹیکس بالکل اڑا دیں تو بڑا اچھا ہو۔ پہلے کہتے تھے کہ کانتی بھائی نے ۶۳-۶۴ میں اتنا دیا ۶۸ ہزار دیا پھر ۴۰ ہزار دیا پھر ۴۳ ہزار ہوا پھر ۱۳ ہزار پر آ گئے۔ . . . . (ویوودھان) بھائی میرے سوال کے جواب میں آیا تھا مجھے پتہ ہے۔ آپ ذرا صبر کرنیے میں ان پر چوٹ نہیں کرتا۔ میں نہیں کہتا کہ ۱۳ ہزار انہوں نے بے ایمانی کر کے دیا تھا یا پہلے انہوں نے بڑے فراخ دلی سے اپنے کو لٹایا۔ میں یہ کچھ نہیں کہتا۔ میں کیس یہ رکھ رہا ہوں۔ . . . . (ویوودھان)۔ . . . . ارے یہ بھی ایک اداکار ہیں۔ ایک نائک یہ بھی کھیل رہے ہیں۔ ایک نائک وہاں فلموں میں ہو رہا ہے اور ایک نائک ہم یہاں کھیل رہے ہیں۔ نائک تو سب کھیل رہے ہیں۔ اس لئے میں نے کوٹھاری بھائی کو صرف

ایک طرح سے چوکنا کرنے کی کوشش کی ہے ورنہ میں نہ لاتا کیونکہ میں کوٹھاری صاحب کو اپنے لئے لیڈر مانتا ہوں اس معنی میں۔ لیکن میں لایا اس لئے کہ یہ تو سب کاغذ کی کاروائیاں ہیں۔ انکم ٹیکس کا جو صحیح مطلب ہے آپ کو ڈپٹی سپیکر صاحب کیا بتاؤں جو شریف آدمی ہے جس وقت انکم ٹیکس آفیسر کے سامنے جا کر بیٹھتا ہے وہ کتنا ہی ایماندار رہا ہو لیکن جس وقت انکم ٹیکس آفیسر نے اس سے کہا کہ میں جانتا ہوں تم کس طرح بے ایمانی کرتے ہو تو وہ تو اسی وقت وہیں سر گیا۔ جو شریف آدمی ہوتا ہے وہ وہیں سر جاتا ہے۔ لیکن کاش کہ ہمارے معزز محترم فائیننس منسٹر اس بات کی جانچ کرتے کہ کیا جو انکم ٹیکس یہ لیتے ہیں ان سے اور جس طرح یہ لیتے چلے جا رہے ہیں اور جس طرح یہ جہاں چاہتے ہیں چھوٹ دیتے ہیں اس سے ملک کی سند کو ترقی ملنے والی ہے یا نہیں ملنے والی ہے۔ اگر وہ اس کو ٹھیک سمجھتے ہیں تو بڑی خوشی سے کریں ہم تائید کریں گے۔

اس لئے میری بڑے ادب سے عرض ہے کہ کوٹھاری بھائی اپنی اس تجویز کو واپس لیں اور اس لئے واپس لیں کہ جیسے ان کو کہتے ہیں کہ بنا سوچے سمجھے بل لاتے ہیں اوروں کو تو سوپریم کورٹ کا

راستہ دکھاتے ہیں لیکن خود جاتے
 ہوئے ڈرتے ہیں تو میں کہتا ہوں
 کہ یہ بل واپس لے لیں ان کی نیا
 چلنے دیں جیسے چل رہی ہے اندھی
 کو بہرا کھینچ رہا ہے بہرے
 کو سنائی نہیں دیتا ہے اندھی
 کو دکھائی نہیں دیتا ہے۔ جتنے
 دن حکومت چل رہی ہے چلنے دیں
 پھر یہ حکومت تو جانے والی ہے۔
 جائیکی۔ پھر جو فیصلہ کولہاری
 بھائی کریں گے وہ صحیح ہوگا۔]

**THE MINISTER OF STATE IN THE
 MINISTRY OF FINANCE (SHRI K. C.
 PANT):** Mr. Deputy-Speaker, Sir,
 with reference to the last statement
 of my hon. friend who spoke just now
 there is no harm if a deaf person is
 leading the blind. But it is dangerous
 if the blind leads the deaf. So long
 as one can see where one is going, I
 think there is no harm.

The only statement of my very
 senior colleague, Shri Abdul Ghani
 Dar, with which I find myself in total
 agreement is his wish that Ram Raj
 should come to this country and that
 people should pay their taxes in time.
 About that I agree with him whole-
 heartedly. Beyond that, I am afraid,
 it is difficult for me to agree on the
 substance of the amendment that he
 has moved.

I think, he will agree with me that
 authors, artistes, playwrights and
 others should not be treated in a man-
 ner which places them at a disadvan-
 tage as compared to the generality of
 cases, for two reasons. One is that their
 incomes fluctuate; it is not a steady
 income like that of others. The other
 is that they have, as my hon. friend,
 Shri Kothari, pointed out, short active
 working lives. Take, for instance,
 cinema stars. They may have a very
 earning capacity for a few years but
 after that their earning capacity goes

down. Therefore some special con-
 sideration does need to be shown to this
 class of persons.

I am not sure whether he has
 understood the purpose of the new
 rule 11A. The new rule 11A pre-
 scribes:—

"In the case of an individual
 being an author, playwright, artist,
 musician or actor the total amount
 of savings in approved media
 such as life insurance premia,
 cumulative time deposits in Post
 Office Savings Bank etc., which
 qualify for tax relief";

in other words, we enable them to
 make certain savings in accepted and
 approved media so that they have
 these savings to assist them later on
 in life. They do not have pensions,
 gratuities and so on.

The ordinary level at which the
 generality of cases are given this
 exemption is a limit of 30 per cent.
 Everybody is given up to 30 per cent.
 It would not be fair to give it up to
 only 25 per cent for these cases.
 Similarly, it is now up to Rs. 20,000
 and it would hardly be fair to reduce
 that to Rs. 15,000, particularly in
 these cases.

Now, we go to the other side of the
 argument, that is, the argument of
 my hon. friend, Shri Kothari, I
 appreciate the desires that have
 prompted him to move in this matter,
 but would ask him to consider what
 exactly would be the effect of his
 suggestion. He suggests that 33-1/3
 per cent should be raised to 50 per
 cent. Now let us take a practical
 view of the matter and see what would
 be the condition of a middle class
 person or somebody in the middle
 income brackets. Would he accept,
 say, Rs. 60,000 as a middle income
 bracket for these people? In that case
 what he is suggesting is that half the
 income should be allowed in the form
 of these savings and out of the other
 half he would pay taxes and after
 paying taxes he is supposed to main-
 tain a fairly high standard of living.
 What happens at the level of Rs.
 60,000? At the level of Rs. 60,000, if

the saving is Rs. 25,000 and not Rs. 30,000, even then, after paying taxation, the disposable income with which this person is to live on is Rs. 19,340 or about Rs. 20,000 a year, that is, something a little over Rs. 1,500 a month. Is it suggested that these people could live on an income of about Rs. 1,500 per month? I do not think that could be suggested unless they have non-taxable income from agriculture etc. or they have some undisclosed income to fall back upon. I hardly think that he can advocate a case in which anybody has undisclosed income to fall back upon.

Therefore one has to take a practical view of this matter and considering that we would like to give something extra to them we have increased it from 30 per cent to 33-1/3 per cent. That is a concession given to these people and, I think, that is appropriate when one considers the practical aspect of the matter which I have placed before the House.

His other proposal is to increase the monetary limits from Rs. 20,000 to Rs. 25,000. On that I see no great objection, because that would mean that at the level of Rs. 75,000 the Rs. 25,000 limit would be reached and I am prepared to say that even at the level of Rs. 75,000 for this particular group of people, it could be considered an income which many of them enjoy only for a short span of their lives. But I would not consider it normal for others. For them, I am prepared to go to that extent.

SHRI S. S. KOTHARI: That means you are accepting it.

SHRI K. C. PANT: Yes.

Apart from this, he talked about Rule 19A. Rule 19A relates to income-tax rules for computation of capital and for calculating the exemption from tax for the first few years of the tax holiday that is given to new industrial undertakings, ship and the business of hotels which is of the order of 6 per cent on the capital. He

probably knows that we have provided that in case there is loss in a certain year, the deficiency will be carried over to next year and that there has been a change in the computation of capital employed. Now, the debentures and other long-term borrowings from banks and so specified financial institutions for purpose of acquiring capital assets in India are not treated as liability and, accordingly, are included in the capital base. So, this goes to increase the capital base and, thereby, goes to give the benefit which he has in mind.

He, probably, also knows that as Mr. Bhoothalingam has suggested in the course of his report on the simplification of tax structure, this is a simplified calculation, only upto 6 per cent on the capital as on the first day of the computation period. It is a direct calculation. It does not involve averages; it does not involve calculation of disposals and acquisitions of each asset, or half profit, etc. etc. All these complications in the process of calculating the 6 per cent, in the process of computing the capital base, I do not know, after going through all the trouble of simplifying the tax structure, if he would now like to introduce changes in it which would again bring back the old complicated picture and which would undo what good that has been attempted by Mr. Bhoothalingam. Therefore, I would appeal to him not to press all these suggestions.

SHRI S. S. KOTHARI: My only point is that in the Act, it is the relevant amount during the year. The rules may be inconsistent with the section. That you may examine. Otherwise, the rules will be *ultra vires*, if somebody goes to the court.

SHRI K. C. PANT: We can, certainly, examine whatever he has said. I have put before him the broad approach of Government that we would not like to complicate the computation which we have simplified now in response to the request of all sides of the House. So, I would request him not to press his other suggestions I accept his one suggestion.

MR. DEPUTY-SPEAKER: Does the hon. Member accept it?

SHRI S. S. KOTHARI: I accept it.

MR. DEPUTY-SPEAKER: So, I am putting the motion, as amended, to the vote of the House.

The question is:

"This House resolves that in pursuance of section 296 of the Income-Tax Act, 1961, the following modification be made in the Income-Tax (Second Amendment) Rules, 1968, published in the Gazette of India by Notification No. S.O. 1112, dated the 18th March, 1968 and laid on the Table on the 1st April, 1968, namely:—

in rule 2, in the proposed rule 11A, for 'Rs. 20,000' substitute 'Rs. 25,000'

This House recommends to Rajya Sabha that Rajya Sabha do concur in this resolution."

The motion was adopted.

18 hrs.

MR. DEPUTY-SPEAKER: Now, I shall put the other motion of Shri Abdul Ghani Dar to the vote of the House.

श्री अब्दुल घनी दार : कोठारी जी की जीत हो गई है इसलिए मैं वापिस लेता हूँ।

[श्री عبدالغنی ڈار : کوٹھاری جی کی جیت ہو گئی ہے - اس لئے میں واپس لیتا ہوں -]

The motion was, by leave, withdrawn.

BUSINESS ADVISORY COMMITTEE TWENTY-SECOND REPORT

THE MINISTER OF PARLIAMEN-
TARY AFFAIRS AND COMMUNICA-
TIONS (DR. RAM SUBHAG SINGH):
I beg to present the Twenty-second
Report of the Business Advisory
Committee.

MR. DEPUTY-SPEAKER: Now, the House stands adjourned to meet again at 11 A.M. tomorrow.

18.01 hrs.

The Lok Sabha then adjourned till Eleven of the Clock on Wednesday, August 21, 1968/Sravana 30, 1890 (Saka)